

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ : ศึกษา

กรณีผู้สูงอายุในชุมชนบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร

(Factors that Influence Life Satisfaction of
Old Age : A Case Study of Old Age in Bonkai
Community, Bangkok)

ชื่อผู้เขียน

นางสาวมารศรี นุชแสงพลี

(Miss Marasri Nujsangplee)

แผนกวิชา/คณะ

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สถิตย์ นิยมญาติ

ปี

2532

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ : ศึกษา
กรณีผู้สูงอายุในชุมชนบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ

1. เพื่อศึกษาถึงระดับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ

การศึกษานี้ศึกษาจากประชากรผู้สูงอายุในชุมชนบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร ซึ่ง
มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 197 ราย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบสอบถามที่สร้างขึ้น
ผลที่ได้จากการศึกษาคือ

1. ผู้สูงอายุในชุมชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในชีวิตในระดับปานกลางค่อนข้างสูง
2. ลักษณะภูมิหลังทางสังคมของผู้สูงอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจใน

ชีวิต ยกเว้น สถานภาพการสมรสที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุสูงสุด ได้แก่ รายได้
รองลงมาตามลำดับคือ สุขภาพ ระดับการศึกษา ระดับความถี่ในการปฏิสัมพันธ์กับบุตร
หลาน และการมีงานอดิเรก ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ
ได้แก่ ระดับการพึงพิงของผู้สูงอายุ การมีงานทำ ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านและการมี

เพื่อนสนิท นอกจากนี้อาจพบว่ามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ แต่
เป็นความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้คือ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน
ผลจากการศึกษาครั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นการสนับสนุนทฤษฎีกิจกรรม คือผู้สูง
อายุที่มีงานอดิเรกทำในเวลาว่าง และมีความถนัดในการปฏิสัมพันธ์กับบุตรหลานสูง จะเป็นผู้
ที่มีความพึงพอใจในชีวิตสูง

อย่างไรก็ตามผลจากการศึกษาครั้งนี้อาจไม่มีอำนาจในการอ้างอิงสูงพอที่จะนำไป
ใช้อธิบายถึงผู้สูงอายุทั่วไปในสังคมไทยได้ เนื่องจากค่าสถิติที่คำนวณได้เป็นการคำนวณจาก
ประชากรผู้สูงอายุจำนวนจำกัดเพียง 197 ราย เท่านั้น

Abstract

This thesis, " Factors that Influence Life Satisfaction of Old Age : A Case Study of Old Age in Bonkai Community, Bangkok, " has two objectives:

1. To study the level of life satisfaction among the population of old age in Bonkai community.
2. To study the factors that influence life satisfaction of old age.

In this case study, a population of 197 old age who live in Bonkai community, Bangkok was selected. By using the questionnaire to interview old age from 60 years old to older, the results of this study are:

1. Most of the old age population in this community had nearly high level of life satisfaction.
2. Most of social background variables were not significantly related to life satisfaction, except marital status.
3. Income revealed the highest relationship to life satisfaction. Followed by health, level of education, frequent level of interaction with children, and hobbies respectively. In addition, no relationships between level of old age dependency, employment, relationship with neighbours, and relationship with confidence.

It also revealed that there was significant relationship between period of living in this community and life satisfaction, but the relationship is reverse to hypothesis.

It was also found that the results of this study supported Activity theory. Old age who had some hobbies and had high frequent level of interaction with children would have high level of life satisfaction.

However, the results of this study may not have high power to generalize to Thai elderly in general because the sum of population is restrictive only 197 cases.